

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Sermones mediocres sancti Bonaventure de tempore

Bonaventura <Sanctus>

Argentine, 14. III. 1496

Dominica quarta.

urn:nbn:de:hbz:466:1-31133

dē quā aliquñ expugnabat. z in
me clarificabāt deū. z Ro. v.
Ubi habūdauit delictū su/
perbūdauit z grā. vt sicut re/
gnauit pctm̄ p mortem. ita z
grā regnet p iusticiā i vitā et
nā p iesū xpm̄ dñm̄ nrm̄ zc
Dominica quarta.

Ultimo qd

e nō sint p̄di. pas. b. cē.
zc. Ro. viij. Nota q̄ttu
oz oppositōes passionū p̄ntiū
ad glāz futurā p̄ bos. Dis
i hac vita crux ē. z passio nra.
Parua. breuis. merita. mēsu
re limite clausa. Igit̄ p̄ma
oppositio ē q̄ ois passio siue
tribulatio vite p̄ntis ē pua re
spectu magnitudis glē illi q̄
reuelabit i nob Sap. iij. In
paucis verati. i mul. bñ. dis. zc.
Et. j. pe. j. Dodicū nūc si oz
p̄tristari i va. tē. zc. vsq̄z ibi. i
ue. i lau. z g. z bo. in reue. iesu
xp̄i zc. glo. h̄ ē. i die iudicij qñ
xp̄us reuelabit. z ipse iudex
laudabit opa nra dicēs. Ve
nite bñdicti p. m. p. zc. z tunc
sitr̄ honorificabit nos dicēs
Sic̄s mibi mīstra. ho. eū p.
me q̄ ē i cel. h̄ ē p̄batiōz fidei
nre a dō i laudē z glāz z bo. i
die reuelatiōis iesu xp̄i iuēiri
De hac glōsa reuelatiōe d̄z

Isaie. xl. Reuelabit glā dñi
z vi. o. c. s. di n. Et ei dē. xxxiij
Dñs ei iu. n. d. legi. n. d. rex
nr̄. ip̄e ve. et sal. n. Tria noīa
ponūt h̄. Veniet ei vt iudex
iust. z iō appebūt nob oēs iu
sticie nre q̄i p̄an̄ mēstruate.
Veniet vt legifer. z iō appare/
bunt nob oēs austeritates z
obfūacie regl̄ares ingū qd/
dā laruz z leue. Veniet vt rex
i diademate q̄ coronauit eū
m̄ sua. s. sinagoga cū spinea
corona. z iō appebūt nob q̄i
morz musce vulnera nra.

Secda oppositio ē q̄ ois pas
sio nra breuis ē z trāsitoria.
glā h̄o p̄petua z etna. De bre
uitate z trāsitiōe subita z mo
mentanea d̄z. ij. Loz. iij. Id
ei qd̄ i p̄nti ē mom̄. z leue tri
bulatiōis n. s̄ modū in subli
mitate etnū glē pōd̄ opat̄ i
nob zc. vsq̄z ibi. q̄ at nō vidēt
etna sūt. Sup̄ modū i subli
mitate dic̄ vt oñdat illā glāz
s̄ blimissiaz z trāscēdētē oēs t̄
renā glo. i c̄ p̄parōe ois pas
sio z tribulatio nra q̄i gutta
ē exigua. z q̄i torrēs c̄ cito p̄
terit inundātia z deficit aq̄.
Ps̄. Torrētē p̄rā. aia. n. zc.
s. penā purgatoriaz. q̄ guis/
sima est. Siue ḡ patiamur i
h̄ seculo siue in purgatorio.

nihil eque dignū sustinem⁹.
 qz nō est portio rei transito
 rie ad eternā q̄ finē nō habz.
 Dicit in legenda bti andree
 q̄liter r̄ndit egee dicēs. Isti
 em̄ dolores aut breues sunt
 et tolerari p̄nt. aut graues
 sunt z cito aiām eijciūt. Hic
 est torrens carit̄b ad quem
 missus est helyas. q̄ post di
 es paucos exiccat⁹ est. iij. Re
 gū. xvij. Carit̄b interpretat oc
 cursus igneus. et signat tri
 bulationē vite p̄ntis. que ad
 modū ignis tanto citi⁹ defi
 cit quanto forti⁹ inardescit.
 Und̄ bene d̄r qz torrens ille
 exiccat⁹ est post paucos dies
 Breue em̄ est om̄ne quod pa
 timur in hac vita. q̄ntūcūqz
 seniat tortoz z insaniat vltor
 Matth. xxij. Et nisi breui
 asset dñs dies illos non fie
 ret salua oīs caro. Tercia
 oppositio est. qz passiōes n̄re
 sunt merite. et p̄ merito n̄re
 prauitatis nob̄ inflicte. gl̄ie
 vero gratuite z p̄ solā gr̄am
 xpi nobis prestite z donate.
 Job. i. Lex p̄ moysen data ē
 gr̄a z veritas p̄ iesum xpm̄ fa
 cta est. Ps̄. Nō nobis domi
 ne nō nobis. sed noi tuo da
 gloria. Glo. cū dicit dñm bo
 na cūcta dare. petit Ps̄. vt p̄

pter nomē suū det ea. qz me
 rita nō videt in hoīb. Gl̄ia
 ergo noīs ip̄i⁹ est. cū imeri
 tis dat. m̄ia. cū pctōribz par
 cit. veritas cū p̄mia restituit.
 impios punit. Dec glo. Si
 em̄ de⁹ ad merita n̄re prauitatis
 respiciat. poti⁹ punit q̄
 parcit. z citi⁹ infert penas q̄
 gloriā. Dec em̄ dignis. z illa
 debet indignis. ppter qd̄ nō
 sunt pdigne pas. hui⁹ tēp. ad
 fu. glo. q̄ re. in nobis. Sz di
 cit aliq̄s. Ego multa mala
 passus sum p̄ xpo. diu i hoc
 seculo p̄ gl̄ia celesti laboraui
 ppter qd̄ ipaz iure z merito ob
 tinebo. Iste nihil dicit. quia
 nec iure nec merito debet. sz
 sola dei gr̄a et clemētia. quia
 si recurrat vnusq̄sqz ad sua
 originalia vel actualia pctā.
 timere pōt ne sibi p̄ueniat qd̄
 dicit Job. xi. Utinā de⁹ loq̄
 ret tech. z intelligeres qz mul
 to minora exigaris ab ip̄o q̄
 meretur iniquitas tua zc.

Quarta oppositio ē qz pas
 sionis n̄re sunt determinate
 z sub certis mensuris a dō cō
 stitute. gl̄ie vero immēse z in
 finite. nec pōdere. nec nume
 ro nec mēsurā cōprehensē vl
 coartate. Ps̄. Libabis nos
 pane lacri. et po. da. no. in. la.

in men. Glo. Panis lachry
maruz est vita pñs dolorib⁹
plena. Et h̄ cibi dicit̄ dū nō
p̄ eam extingui mur sed eru/
dimur. ⁊ por⁹. qz bec duo sūt
p̄ que viuit om̄ s hō. In mē
sura autē dan̄ distributio
modo p̄ virib⁹ tuis vt erudi
aris nō opprimaris. iuxta il
lud apli. j. Coz. x. Fidel' de⁹
qui non patit̄ vos temptari
supra id qđ potestis. sed faci
et cū tentatiōe etiā puentuz
vt possitis sustinere. Cū de⁹
semp puniat citra cōdignuz.
⁊ remuneret supra merituz.
p̄stat certissime qđ nō sunt cō
digne passiones ad glorias.
cū etiā limitet passioēs et nō
glorias. idē videt̄. Restrin
git em̄ frequēter tribulatio
nes n̄ras. ⁊ limitat passioēs
vite pñtis. vt nō accēdat om
nē iraz s. Job. xxxviij. Quis
p̄clusit ostiū mare ⁊c. vsqz ibi
⁊ dixi. Duculqz venies et nō
p̄cedes ampli⁹. ⁊ hic confrin
ges tumētes fluct⁹ ⁊. De gl̄a
vero dicit̄ Jsa. lxi. qđ sit oī/
modis imēsa. Letamini cū
hierl'm ⁊c. vsqz ibi. vt mulge
atis ⁊ delicijs affluat̄ ab oī/
moda gl̄a eius. Quod nob
p̄stare dignet̄. ⁊c.

De euangelio.

De in al

dum ⁊ laxate rbe/
tia v̄ra in capturā
⁊c. Luce. v. Sunt q̄ttuor pi
scatores tropice loquēdo a/
nimas hoīm capiētes. et di
uersis rhetibus atqz piscato
rijs instrumētis vtētes. Un
⁹sus. Sunt p̄scatores de⁹
angel⁹. hostis. hōqz. Justicia
pietate. dolo. verbo. capien
tes. Igit̄ prim⁹ et summ⁹
piscator ⁊ piscatorz princeps
est de⁹ om̄ipotēs. cui⁹ digni
tati cōgruit pisces magnos
⁊ marinas beluas cape. pu
ta rombos. siluros et cete
grandia que aliq̄s pisces de
uozare solent. Job. xl. Nun
quid capies hamo leuiathā.
aut armilla p̄forab̄ maxillaz
eius. Nō exponēs Greg⁹. in
moral. ait. In hamo incar
nationis xp̄i capt⁹ est diabo
lus. qz dū in illo appetit̄ escā
corpis. transfix⁹ est aculeo di
uinitatis. et qz eum in q̄ ius
nō habuit. morte appetere p̄
sūpsit. eos quos iure tenuit
mortales amisit. Et sic patz
dei iusticia p̄tra diaboluz. et
diuina clemēcia atqz miseri
cordia erga hoīem. qđ notat̄
in armilla. Armilla inq̄t vbi

Dominica IIII

ponit ambiendo cōstringit. Quid igit p armillā. nisi circūplectens nos diuina misericordia designat. Que leui atbā maxillā pforat. dū nob post ppetrata q̄ phibuit. ad huc pnie remedia oñdit. Iusticia ḡ z misericordia sunt diuine piscatiōis instrumēta quib⁹ xps cepit eū q̄ nos cepat. et in ventrē sue voracitat⁹ traxerat. sed ad vomitū eum cōpulit. qm̄ scōz anīas ascendendo secū traxit. Ps. Ascēdens in al. cap. d. ca. 2c. Secūdi piscatores sūt angli sancti. q̄z pietas z deuotio tāq̄ r̄bete circūplectit nos z tanq̄ bam⁹ attrahit nos p sanctas affectiōes z celestiu de siderioz immissiōes. Dat. xij. Sile est regnū ce. sa. mis. in m. z ex oi ge. pi. cō. 2c. vsq̄z ibi. Exibūt ā. z se. m. de m. iu. 2c. Sagena est pia sollicitudoz frequēs ministeriū eoz circa nos ad liberādas animas n̄ras z custodiendū cor pora n̄ra de periculis multis. Semp̄ em̄ circa nos sūt ad defendendū nos intantū q̄ q̄nq̄z etiā nob visibilis appareant. sic habem⁹ exēpluz in tho. quē angel⁹ eripuit ne de voraret a pisce illo immani.

Dirus piscator erat angelus ille q̄ z naturā piscis scilicet. z q̄liter ac vbi capi deberet iuuenē instruxit. Tho. vj. Apprehende inq̄t branceam ei⁹ z extrahere in siccū. Per piscē istū imanē possum⁹ itelligere aliquā tentationē inhumanā. De qua ap̄ls. j. Eoz. x. Tentatio vos nō app̄hendat nisi humana 2c. Cuius brancea q̄ pars capis est sūt primi mor⁹ q̄bz resistendum est. Est enim de pctō sicut de anguilla z de pisce lubrico. q̄ vbi caput imposuerit. tot⁹ subito illabit. vnde consiliū angelicū est q̄ p branceā app̄prehendat. Ps. Beat⁹ q̄ tenebit z allidet par. s. ad. p. 2c.

Tercij piscatores sūt demones q̄rū r̄betia sunt doli z insucie ad capiendū nos in pctis. Hier. xvi. Ecce ego mittā eis piscatores multos dicit dñs. z piscabunt eos. z p̄ hec mittaz eis venatores multos z venabunt eos de oi monte z de oi colle 2c. Piscatores z venatores vnum sūt. qz frequē cōtingit q̄ q̄ in estate sūt piscatores. venatores sūt in hyeme. vtroq̄z aut tpe aucupes. Sic demōes. p estate intelligit mūdāna pro

speritas. p. hiemē s̄o aduersi
 tas. Capiūt ḡ nos demonē
 tā in p̄sp̄s reb̄ q̄ in aduer/
 sis. Ps̄. Cadēt a la. t. m. z de.
 m. a d. r. De aucupio eorū dē
 Tre. iij. Venatōe ceperūt me
 velut auē inimici mei grat̄.
 Nullū ergo t̄ps vacat demo
 nū piscatōnib̄ neq̄ loc⁹ nec
 aliq̄d boīz gen⁹. Bre. Demō
 in ore dauid piscādo tenuit.
 cū in tante se luxurie voragi
 nē mersit. in ore petrū tenuit
 cū x̄pm negauit. S̄z dū ad
 vitaz vterq̄ penitēdo redijt.
 diabol⁹ q̄i p̄ maxillā suā fo/
 ramē amisit. Abacuc. s. To
 tū i hamo subleuauit. traxit
 illud in sagena s. z congregauit
 i thetes. zc. Tria piscationū
 instrumēta ponūt h. s. ham⁹.
 rbete z sagena. Per hamuz
 possumus accipere diuitias. q̄
 hnt curas mordaces sibi an
 nexas. Per rete honores mū
 danos. qz ex nobilitate parē
 tele. z ex multitudie cliente
 q̄i p̄ innūeros laq̄os p̄terun
 tur. Per saganā carnales il
 lecebras z marie mulieres.
 qz parui z magni p̄ hmōi sa
 genā capiunt. Eccl̄s. viij. In
 ueni amariorē morte mulie
 rē q̄ laq̄us venatorū est. et sa
 gena cor ei⁹. vincula sunt zc.

Quartū gen⁹ piscatoruz
 sunt p̄dicatores sc̄te ecclesie
 z doctores. qz instrumēta
 sūt euāgelica s̄ba z sacra scri
 ptura. bona exēpla z miracu
 la. Mat. vlti. Predicate euā
 geliū oī cre. vsq̄ ibi. Illi autē
 p. p. vbiq̄ d. co. z f. s. s. His
 rhetib̄ vtebāt apli i p̄mitia
 eccl̄ia z p̄cluserūt multitudinez
 pisciū. Act. ij. Et apposita sūt
 i illa die circit̄ tria milia Tūc
 ānebant etiā socijs suis v
 inuarēt inuicez. nūc s̄o socij
 inuidēt socijs z p̄fundūt in
 ulcē. p̄pter qd̄ pauci hodie ca
 piunt magni z boni pisces z
 p̄sone vtilēs z decētes. S̄z
 pisciculi paruuli viles z pa
 lustres z vix in secl̄o panem
 hntes q̄b̄ p̄sulci⁹ z pulchr⁹
 est mēdicare in religione q̄s
 in secl̄o. Job. xxx. Filij igno
 biliū z i tra penit⁹ nō apparē
 tes. qz dedignabar p̄ses po
 nere cū canib̄ greḡs mei zc.
 Hi sunt magni in s̄bis. pui i
 exēplis. nulli s̄o in miracul.
 Mat. v. Qui soluerit vnū d̄
 m. i. m. z d. sic ho. mī. vo. i. r. c.
 Glo. i. despectissim⁹ in eccl̄ia
 sc̄toz. vbi nēo mīm⁹. s̄z omīs
 magn⁹ q̄ erit eo dign⁹. hoīes
 caper̄ aīas d̄o lucrari magnū
 ē officiū z nō inertū. sed sa

gaciū virorū. ppter quod dicit ap'ls. ij. *Loz. xij.* Et cum essem astur' dolo vos cepi. Sunt em̄ plures modi p'dicandi z homines capicndi. p' ut sunt diversi mores z com'spersiones cōplexionū ip'oz. Aliter enim p' sacra eloquia amonendi sunt p'ncipes. aliter plebis humiles. alit' patientes. aliter iracundi. prout Grego. instruit nos in cura pastorali.

Dominica quinta.

Si uult

q' vitā diligere z videre dies bonos coherceat linguā suā a malo zc. j. Petri. iij. Est lingua bona. z est lingua mala. Sunt aut' q' tuoz p'prietates lingue quas habes p' hos s'p'. Est gladio filis. est discretiva sapozis. Ad motū facilis. secreti nuncia cordis. Igit' prima p'ditio est q' in anteriori parte est gladio filis. in q' notat iudiciū z iusticia defensionis. ad resistendū aduersarijs z defendendū cām pauperis. Ps. Os iusti medi. sa. z lin. ei' lo. iudiciū. De h' gladio dicit. ij. *Yach. xv.* Accipe sanctū gladiuz. munus a

deo missum in q' deijctes aduersarios ppli mei isrl. Bene dicit' mun' a deo missum qz ex diuino munere venit. q' aliq's litterat' cauidicus vel iurisperitus assumat sibi causam pauperz viduarz z orphanorū ad defendendū eaz ppter deū z nō ppter pecuniā. *Prover. xxxj.* Aperi os tuuz muto z causis oim filiorū q' p'transeūt zc. Aperi inq' gratis nō ppter mercedem. *Pro uerb. xxiij.* Veritatem eme z nolī vendere sapiāz z doctrinā z intelligētiā. Quicūq' talis esset utiq' gladiū aureuz in vagina oris sui portaret. z cū p'beta dicere posset *J. saie. l.* Dñs dedit mibi linguā eruditā ut sciā sustentare eū qui lapsus est s'bo. Tal' sperare posset visurū se dies bonos. z nō illos. de q' *Apoc. ij.* Veniā cito z pugnabo cū illis i gladio oris mei zc.

Scda p'prietas q' est gustuū discretiua. Sunt autē octo genera sapoz. qui reduci poterūt ad mysticū intellectū. Habet em̄ lingua saporem dulcē. cū diuina eloquia recitam'. Ps. *Q' dulcia fau cib' meis eloquia tua. super mel ori meo. z illud Lan. iij.*